

A/Morph

Geadviseerd subsidiebedrag: **€ 0**

Gevraagd subsidiebedrag: € 800.000

Over de instelling

Het Geluid Maastricht is penvoerder van een nieuw op te richten instelling, A/Morph, die zich wil richten op de productie en distributie van 4D-geluid. Dit is een baanbrekende technologie die de ruimtelijke beleving van geluid mogelijk maakt. Deze techniek kan ingezet worden op diverse fronten: in de mode, de podiumkunsten, de game-industrie, de beeldende kunsten. Er bestaat in Nederland geen vergelijkbaar initiatief. A/Morph begint deze ontwikkelplek zodat kunstenaars, ontwerpers en muzikanten met deze nieuwe technologie kunnen experimenten.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet niet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.44 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur adviseert Het Geluid Maastricht geen subsidie toe te kennen.

A/Morph wil de beoogde BIS-subsidie voor een belangrijk deel aanwenden voor de aanschaf van een geluidssysteem en de huur van een pand. Daarmee beschikt A/Morph naar het oordeel van de raad echter niet over de noodzakelijke voorzieningen om talent- of genre-ontwikkeling mogelijk te maken. Daarnaast vindt de raad de plannen van A/Morph over het geheel genomen nog onevenwichtig en onuitgewerkt. Ook de begroting vertoont ernstige lacunes.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

A/Morph is een nieuwe instelling die jonge en gevestigde kunstenaars de ruimte wil bieden om de mogelijkheden te verkennen van 4D-geluidstechniek. Daartoe ontvangt ze jaarlijks zeven *artists-in-residence*: drie internationale toptalenten en vier Nederlandse talenten. Onder de vlag Amorphous Sonore doorlopen die een programma van een maand en sluiten dit af met een presentatie. De raad mist in de aanvraag echter een concrete uitwerking van dit programma.

Daarnaast zijn er enkele doorlopende projecten. Amorphous Queeros is de verzamelnaam voor drie clubavonden, gericht op gemeenschappen in de marges van de reguliere clubcultuur, zoals in de lgbtq- en *black culture*-hoek. Het streven van A/Morph om deze groepen ruimte te geven vindt de

raad prijzenswaardig, maar het is hem niet duidelijk welke rol de nieuwe 4D-technologie speelt in het zichtbaar maken van deze gemeenschappen. Ten slotte zijn er jaarlijks drie verdiepende wetenschappelijke programma's (Amorphous Science), herbergt A/Morph een *in-house* community-koor en organiseert A/Morph ieder jaar een manifestatie tijdens het Amsterdam Dance Event (ADE). Ook wat deze onderdelen betreft vindt de raad de invulling van de plannen nog te weinig concreet. Zo is hem niet duidelijk wat wordt bedoeld met wetenschappers die zich verhouden tot 'vraagstukken rondom geluid en ruimtelijkheid'.

De selectie van kunstenaars wordt gemaakt door twee curatoren en door een adviescommissie. Bij de samenstelling van deze adviseurspoule is speciaal gelet op inclusiviteit. Deze commissie telt tien gerenommeerde namen, wat de raad vertrouwen geeft in de artistieke kwaliteit van de potentiële deelnemers.

Vertrekpunt van alle ontwikkelplannen is de aanschaf door A/Morph van het 4D-soundsysteem. In de begroting staat deze aankoop voor 260.000 euro in de boeken. Daarbij komt een investering van 110.000 euro voor de technische inrichting van de zaal, die nog gevonden moet worden. De raad begrijpt dat dit systeem een *conditio sine qua non* is voor het uitvoeren van het A/Morph-programma. Hij constateert echter dat A/Morph hiermee niet voldoet aan de formele vereiste dat ontwikkelinstellingen moeten beschikken over eigen voorzieningen. Daarnaast vindt de raad dat een dergelijk grote kapitaalinjectie niet in redelijke verhouding staat tot de gehele begroting.

Vernieuwing

De technologie die A/Morph beoogt te introduceren is vernieuwend. 4D-sound bezorgt de kijker/luisteraar een grensverleggende, lijfelijke perceptie van geluid, wat vernieuwing teweeg moet brengen binnen verschillende domeinen: film, games, mode, beeldende kunst.

Ook de organisatiestructuur van A/Morph is nieuw. Er wordt gewerkt met een klein, vast team, en een ruime schil van adviseurs daaromheen. Die adviseurs kunnen bij uiteenlopende projecten betrokken worden, afhankelijk van de benodigde specifieke expertise. Daarnaast is er een halfjaarlijks overleg over het programma waarbij alle adviseurs aanwezig zijn.

Deze flexibele werkstructuur biedt ontegenzeggelijk voordelen, maar kan in de ogen van de raad ook leiden tot vrijblijvendheid. In de aanvraag ziet de raad dit terug in het gebrek aan concrete invulling van de plannen. Met name waar het om de talentontwikkeling gaat, slaagt A/Morph er niet in overtuigend duidelijk te maken hoe de residencies zijn ingericht en vanuit welke artistieke visie de begeleiding plaatsvindt.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

De oprichting van A/Morph, de aanschaf van het 4D-soundsysteem en de huur van een eigen pand hangen allemaal af van de structurele subsidiëring door het ministerie van OCW. De instelling heeft geen andere financiers of subsidiegevers. De afwachtende houding die hieruit blijkt, past in de ogen van de raad niet bij een instelling in de basisinfrastructuur. Van organisaties die subsidie aanvragen in het kader van de BIS, verwacht de raad dat zij zorgen voor een gezonde financieringsmix, en een strategie formuleren bij tegenvallende inkomsten.

Waardering heeft de raad voor de ambitie van A/Morph om zzp'ers eerlijk te belonen, mee te betalen aan hun pensioenopbouw, en om deel te nemen aan een fonds waaruit een arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zzp'ers kan worden gefinancierd.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

Educatie heeft bij A/Morph geen betrekking op cultuureducatie op scholen, maar op het bereiken van studenten aan technische kennisinstellingen. Zo is er contact gelegd met de technische universiteit Twente en de opleiding bouwkunde aan de Hogeschool van Amsterdam. A/Morph richt zich ook op artistieke opleidingen als de Design Academy in Eindhoven en het Conservatorium in Amsterdam. Waar deze educatieve programma's precies uit gaan bestaan, is echter nog niet ingevuld.

Met de programmatische Amorphous Queeros heeft A/Morph een duidelijk maatschappelijke drijfveer. Deze clubavonden zijn bedoeld om gemarginaliseerde groeperingen vol in het licht te zetten. Afgaand op de aanvraag lijkt A/Morph zich in eerste instantie te richten op dergelijke subculturen. Maar de instelling is zich bewust van het daarmee samenhangende gevaar dat het publiek vooral zal bestaan uit ingewijden. Voor het bereiken van andere publieksgroepen heeft A/Morph daarom het plan om een gemeenschapskoor in het eigen huis op te nemen. De aanvraag stelt expliciet dat het koor bedoeld is om een tegenwicht te bieden aan de synthetische innovatie van het 4D-soundsysteem: 'de menselijke maat' versus 'de luchtbel van de vooruitstrevende kunsten'.

De raad vindt dit een sympathieke gedachte maar mist in het plan weer de concrete invulling van de werkwijze. Zo wordt het de raad niet duidelijk wat de raakvlakken zijn tussen het koor en het 4D-geluidssysteem.

Geografische spreiding

De instelling die als penvoerder fungeert, Het Geluid, is goed geworteld in Maastricht. Maar A/Morph hoopt zich te vestigen in Amsterdam. In de Metropoolregio Amsterdam heeft deze instelling vooralsnog geen stevige inbedding. De raad vindt dat te begrijpen: A/Morph is uniek in Nederland, zit eigenlijk in geen enkele keten, en heeft amper collega-instellingen waartoe het zich moet verhouden. Wel zijn er opleidingen waarmee

inmiddels de eerste contacten zijn gelegd (zie vorige paragraaf). Ook heeft A/Morph verbindingen met het buitenland (Boedapest, Berlijn, Vancouver), waar andere ontwikkelinstellingen bestaan die met 4D-sound werken.

Toepassing Fair Practice Code

A/Morph reflecteert beknopt op de code. De instelling streeft ernaar de code toe te passen en de begroting hierop in te richten. Omdat het hier een geheel nieuw initiatief betreft, is op voorhand niet te bepalen in hoeverre deze ambities zullen worden waargemaakt.

Toepassing Governance Code Cultuur

Het functioneren van bestuur en directie wordt in de aanvraag beschreven vanuit de penvoerder van A/Morph, Het Geluid Maastricht. Het is de raad onduidelijk of bestuur en directie van Het Geluid Maastricht tevens verantwoordelijk zullen zijn voor de activiteiten van A/Morph.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

De code Diversiteit en Inclusie is voor A/Morph een belangrijke leidraad. In de samenstelling van het (toekomstige) eigen personeelsbestand is diversiteit een voornaam streven. In de schil van adviseurs is die al zichtbaar. Ook de programmering is gericht op diverse groepen. De ambitie is om ook programma's te maken voor mensen met een gehoor- of gezichtsbeperking.